

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

7

Београд - 2026

ЗАПОШЉАВАМО!

Тражимо искусног стручњака који би се придружио нашем тиму као

САВЕТНИК

Опис посла

- Праћење и проучавање новина у прописима из области финансија, пореза и рачуноводства са циљем правовременог информисања претплатника о усвојеним изменама;
- Писање стручних чланака за часопис "Привредни саветник"; Писање стручних текстова за периодична издања која објављује Привредни саветник, укључујући књиге и приручнике за примену прописа;
- Пружање телефонских консултација претплатницима путем позивног центра;
- Давање писаних одговора на питања претплатника постављена електронским путем;
- Пружање усмених консултација претплатницима у просторијама Привредног саветника;
- Држање предавања на семинарима и курсевима у организацији Привредног саветника.

Да бисте се квалификовали за ову улогу, морате имати

- Диплому основних студија економског или правног факултета;
- Најмање 5 година радног искуства у области пореза, рачуноводства и финансија;
- Добро познавање рада на рачунару, посебно MS Office пакета;
- Високу мотивисаност за рад и амбицију за напредовањем;
- Изражене комуникационе вештине и спремност за сарадњу са другим члановима тима;
- Спремност за континуирано учење и унапређење вашег професионалног знања;
- Способност приоритизације задатака и ефикасног управљања временом.

Шта рад у Привредном саветнику доноси

- Уговор о раду на неодређено време;
- Компетитивну зараду и подстицајно радно окружење;
- Прилику за константно стручно усавршавање и напредовање;
- Слободу и флексибилност да своју улогу обављате на начин који највише одговара вашем професионалном профилу.

Уколико имате потребне вештине и искуство, јавите нам се !

Пошаљите Ваш CV и пропратно писмо на следећу мејл адресу:

privrednis@privsav.rs.

Рок за пријављивање је 31. март 2026. године

ПРИЈАВИТЕ СЕ !

За више информација:

011/3209-667
<https://www.privsav.rs>

РЕДАКЦИЈА: Иван Антић, Снежана Анџић, др Петар Бабић, Весна Боровић, Никола Јеринић,
Горан Лазовић, др Милан Неговановић, Тијана Павловић и Душан Поповић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 504.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел. 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

ТЕХНИЧКА ПОДРШКА, тел. 011-3209-650, e-mail: onlinpodrska@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Горан Лазовић, тел. 32-09-620

ЛЕКТОР

Саво Пешут

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

Иван Антић, тел. 32-09-667, e-mail: privrednis@privsav.rs

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

АКТУЕЛНОСТИ И НОВИ ПРОПИСИ

Ослобођење од плаћања ПДВ и акцизе, рефакција и повраћај ПДВ по основу учешћа на међународној изложби ЕХРО 2027 – др Милан Неговановић	5
1. Уводне напомене о пореским погодностима предвиђеним Међународним уговором у вези Ехро 2027 које су битне за примену домаћег Правилника о пореским погодностима	5
1.1. Канцеларија Комесара секције	6
1.2. Особље секције и друга лица	7
2. Пореска ослобођења од акцизе, односно ПДВ у вези Ехро 2027 предвиђена Правилником о пореским погодностима	7
2.1. Привремени увоз акцизних производа и других добара – ослобођење од акцизе и ПДВ	7
2.2. Стављање у слободан промет акцизних производа – ослобођење од акцизе и ПДВ	8
2.3. Стављање у слободан промет других добара - ослобођење од ПДВ	9
2.4. Испорука добара у Републици Србији – пореско ослобођење од акцизе	9
2.5. Услови за ослобођење од акцизе, односно ПДВ	9
3. Рефакција ПДВ Канцеларији Комесара секције која није обвезник ПДВ	11
4. Повраћај ПДВ - право на одбитак претходног пореза Канцеларије Комесара секције која је обвезник ПДВ	13
Нови износи минималних акциза на дуванске прерађевине и обавеза пописа залиха цигарета – Весна Боровић	16
1. Нови износи минималних акциза - у примени од 7. марта 2026. године	16
2. Обавеза пописа залиха цигарета због промене минималне акцизе на цигарете и плаћање разлике акцизе на цигарете	18
3. Обрачунавање и плаћање разлике акцизе на цигарете	18
4. Исказивање података у пореској пријави ПП ОА	19

ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ

Утврђивање и плаћање пореза на имовину за обвезнике који воде пословне књиге за 2026. годину – Снежана Анџић	21
1. Ко су обвезници који воде пословне књиге	21
2. Права на непокретности која су предмет пореза на имовину	21
3. Врсте (групе) непокретности	23
4. „Фер вредност“ као пореска основица	26
5. „Тржишна вредност“ као пореска основица	27
6. Књиговодствена вредност као пореска основица	30
7. Пореска основица за непокретности за које обвезнику у току године настане пореска обавеза (новоизграђене, односно прибављене непокретности у току године)	32
8. Пореска стопа	33
9. Пореска ослобођења	33
10. Настанак пореске обавезе у току пореске године	34
11. Настанак пореске обавезе за објекте у изградњи	35
12. Начин попуњавања и подношења пореске пријаве	36
13. Утврђивање и плаћање пореза	37
Пример обрачуна пореза и начина попуњавања пореске пријаве када пореска обавеза настане/престане у првом тромесечју 2026. године – Снежана Анџић	38
I. Пример набавке непокретности у првом тромесечју 2026. године	38
II. Пример отуђења непокретности у првом тромесечју 2026. године:	51

ПОРЕЗ НА ДОБИТ – ТРАНСФЕРНЕ ЦЕНЕ

Повезана лица за потребе обрачуна пореза на добит правних лица и пореза на нето приход предузетника за 2025. годину – Горан Лазовић	52
1. Утврђивање повезаности правних лица са другим лицима	52
2. Утврђивање повезаности предузетника са другим лицима у складу са чланом 36. ЗПДГ	59
3. Идентификација повезаних лица	60
4. Временска димензија повезаности	61
Утврђивање и исказивање корекција трансферних цена по основу трансакција са повезаним лицима у пореском билансу – Горан Лазовић	63
1. Утврђивање корекције по основу комерцијалних и финансијских трансакција и исказивање у пореском билансу (ред. бр. 57 Обрасца ПБ 1)	64
2. Утврђивање корекције по основу капиталних добитака и губитака и исказивање у пореском билансу	71

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
658+657

ПРИВРЕДНИ саветник : часопис за рачуноводство
и пословне финансије / одговорни уредник Иван Антић

. - Год. 1, бр. 1 (1952)- . - Београд : Привредни саветник, 1952- (Београд : Birograf Comp). - 28 cm

Доступно и на: <https://www.privsav.rs/casopisi/privredni-savetnik/>. - Петнаестодневно. - Друго издање на другом медијуму:
Привредни саветник (CD-ROM) = ISSN 1821-1623

ISSN 0556-1590 = Привредни саветник
COBISS.SR-ID 1640064

3. Утврђивање корекције по основу пореске амортизације за средства набављена од повезаних лица и њено исказивање у пореском билансу	73
4. Корекције по основу усклађивања расхода који се у целини не признају у пореске сврхе – поклони чији је прималац повезано лице, уговорне казне и пенали, затезне камате између повезаних лица, трошкови који нису настали у сврхе обављања делатности и недокументовани трошкови	73
Трансферне цене – поједностављени поступак тестирања услуга (између повезаних лица) које додају малу вредност – Горан Лазовић	76
1. Услуге са становишта трансферних цена	76
2. Појам услуга (између повезаних лица) које додају малу вредност	77
3. Опциони поједностављени поступак тестирања усклађености услуга (између повезаних лица) које додају малу вредност са принципом „ <i>ван дохвата руке</i> “	78
4. Значај поједностављеног приступа тестирања усклађености услуга које додају малу вредност са принципом „ <i>ван дохвата руке</i> “	85
5. Услуге (између повезаних лица) које додају малу вредност и порез по одбитку	85
Утврђивање корекције за стална средства набављена од повезаних лица и исказивање у пореском билансу за 2025. годину – Горан Лазовић	88
Могућност подношења извештаја о трансферним ценама у скраћеном облику – Горан Лазовић	94
1. Услови за подношење извештаја о трансферним ценама у скраћеном облику	94
2. Извештај у скраћеном облику не може да се достави за зајмове и кредите са повезаним лицима	96
3. Шта је то трансакција и како се утврђује њена вредност?	96
4. Да ли постоји могућност израде извештаја у скраћеном облику код трансакција продаје капиталне имовине?	99
5. Да ли постоји могућност израде извештаја у скраћеном облику код трансакција набавке сталних средстава која подлежу обрачуна пореске амортизације?	99
6. Исказивање података у пореском билансу код обвезника који извештај о трансферним ценама достављају у скраћеном облику	99
Бескаматне позајмице између повезаних лица (осврт на мишљење МФИН бр. 011-00-805/2022-04 од 31.1.2023. год.) – Горан Лазовић	101
1. Увод	101
2. Рачуноводствено вредновање бескаматних позајмица	102
3. Тест на присуство ефекта утањене капитализације	108
4. Утврђивање тржишне цене у складу са мишљењем МФИН	110
Утањена капитализација и обрачун камата „ван дохвата руке“ – др Милан Неговановић	113
1. Порески обвезник је од повезаног лица добио бескаматни зајам и није исказао расходе камата	114
2. Порески обвезник је од повезаног лица добио зајам/кредит са каматом и исказао је расходе камата	114
3. Порески обвезник је повезаном лицу дао бескаматни зајам и није исказао приходе по основу камате	123
4. Порески обвезник је повезаном лицу дао зајам/кредит са каматом и исказао је приходе од камата	125
5. Утврђивање тржишне каматне стопе применом општих правила о трансферним ценама	126
6. Укључивање зајмова и кредита са повезаним лицима у студију трансферних цена	127
7. Продаја повезаном лицу на рате по основу које је целокупан приход укључен у опорезиву добит пореског периода не сматра се зајмом за који је обвезник дужан да утврђује камату „ван дохвата руке“	128
8. Утврђивање камате ван дохвата руке када се у једном пореском периоду врши плаћање камате повезаном лицу за обавезу насталу у неком претходном периоду	128

Метода трансакционе нето марже (ТНМ) – Горан Лазовић	129
1. Увод у методе за тестирање усклађености трансферних са тржишним ценама	129
2. Опште информације о методи ТНМ	130
3. Избор индикатора ТНМ	130
4. Механизам примене методе ТНМ	138
5. Предности методе ТНМ	140
6. Недостаци методе ТНМ и тешкоће у њеној примени	142

Годишњи извештај о контролисаним трансакцијама међународне групе повезаних правних лица – „CbC Report“ – за 2025. годину – Горан Лазовић	144
1. Дефинисање појмова крајњег матичног правног лица, међународне групе повезаних правних лица и чланице међународне групе	145
2. Обавеза подношења годишњег извештаја	147
3. Образац годишњег извештаја „CbC“ и исказивање података у том обрасцу	148
4. Завршне напомене	156

НАКНАДЕ ЗА КОРИШЋЕЊЕ ЈАВНИХ ДОБАРА

Извештавање Агенције за заштиту животне средине (посебни токови отпада и амбалажа) – Иван Антић	157
1. Накнада за посебне токове отпада	157
2. Накнада за амбалажу и амбалажни отпад	158

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић	159
--	-----

ОСЛОБОЂЕЊЕ ОД ПЛАЋАЊА ПДВ И АКЦИЗЕ, РЕФАКЦИЈА И ПОВРАЋАЈ ПДВ ПО ОСНОВУ УЧЕШЋА НА МЕЂУНАРОДНОЈ ИЗЛОЖБИ ЕХРО 2027

На основу члана 3. Закона о потврђивању Уговора између Републике Србије и Међународног бироа за изложбе о привилегијама и погодностима неопходним за учешће на међународној признатој изложби Ехро 2027 Београд Србија („Службени гласник РС – Међународни уговори”, бр. 10/25 – у даљем тексту: *Међународни уговор*), министар финансија донео је Правилник о условима, начину и поступку остваривања права на ослобођење од плаћања пореза на додатну вредност и акцизе, као и права на рефакцију, односно повраћај пореза на додатну вредност по основу учешћа на међународној признатој изложби Ехро 2027 Београд (у даљем тексту: *Правилник о пореским погодностима*).

Наведени правилник објављен је у „Службеном гласнику РС“, бр. 14/2026 од 13. фебруара 2026. године, а ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије” тј. 21. фебруара 2026. године.

Овим правилником ближе се уређују услови, начин и поступак остваривања:

- права на ослобођење од плаћања акцизе и ПДВ, као и
- права на рефакцију, односно повраћај ПДВ по основу учешћа одређених лица на међународној признатој изложби Ехро 2027 Београд – Србија, у складу Међународним уговором.

Наведеним Међународним уговором, који су потписали Република Србија и Међународно биро за изложбе (у даљем тексту БИЕ), а у вези са чињеницом да ће Република Србија бити домаћин међународно признате изложбе Ехро 2027 Београд од 15. маја 2027. до 15. августа 2027. године, са темом «Игра(ј) за човечанство - спорт и музика за све», предвиђене су, поред осталог, и пореске погодности за одређена лица која учествују на наведеној изложби.

Реализација ове Изложбе уређена је и Законом о посебним поступцима ради реализације међународне специјализоване изложбе ЕХРО БЕЛГРАДЕ 2027 („Службени гласник РС», бр. 92/23 и 91/25).

Циљ Међународног уговора је да се дефинишу и прецизирају привилегије и погодности које Влада домаћин или други регулаторни органи или тела Републике Србије дају Канцеларијама Комесара секције, Особљу секције и другим лицима из овог уговора, а које у складу са Конвенцијом, Општим правилима и Посебним правилима захтевају правно признавање и усвајање пре примене.

1. Уводне напомене о пореским погодностима предвиђеним Међународним уговором у вези Ехро 2027 које су битне за примену домаћег Правилника о пореским погодностима

Да бисмо правилно и у потпуности могли да разумемо права на ослобођење од плаћања акцизе и ПДВ, као и права на рефакцију, односно повраћај ПДВ у складу са новодонетим Правилником о пореским погодностима, потребно је да се претходно упознамо са одређеним одредбама Међународног уговора на које се сам правилник више пута позива.

Чланом 4. Међународног уговора прописано је да ће **привилегије и погодности предвиђене овим уговором бити обезбеђене за потребе вршења њихових функција:**

- Канцеларијама Комесара секције,
- Особљу секције;
- Члановима и особљу БИЕ, као и
- Другим лицима у складу са овим Уговором.

Када су у питању привилегије и погодности које се односе на улазак у земљу и боравак и рад у земљи, **пореска питања** и учешће у националном образовном систему Републике Србије, **следећа лица ће такође бити**

НОВИ ИЗНОСИ МИНИМАЛНИХ АКЦИЗА НА ДУВАНСКЕ ПЕРАЋЕВИНЕ И ОБАВЕЗА ПОПИСА ЗАЛИХА ЦИГАРЕТА

1. Нови износи минималних акциза - у примени од 7. марта 2026. године

У „Службеном гласнику РС“, бр. 21/26 објављена је *Одлука о износима просечних пондерисаних малопродајних цена и минималних акциза на дуванске пераћевине*, која је ступила на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, односно **7. марта 2026. године**.

Овом одлуком, сагласно члану 10. ст. 5. и 9. Закона о акцизама („Службени гласник РС“, бр. 22/01, ... и 109/25 – у даљем тексту: Закон) утврђују се износи про-

сечне пондерисане малопродајне цене цигарета и дувана за пушење и осталих дуванских пераћевина (резани дуван, дуван за лулу и дуван за жвакање) и минималне акцизе на цигарете и дуван за пушење и остале дуванске пераћевине (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут).

Износи просечних пондерисаних малопродајних цена и минималних акциза на цигарете и дуван за пушење и остале дуванске пераћевине (резани дуван и дуван за лулу) су:

Врста дуванских пераћевина	Износ просечне пондерисане малопродајне цене	Износ минималне акцизе од 7. марта 2026. године
Цигарете	419,66 дин/пак.	245,39 дин/пак.
Дуван за пушење и остале дуванске пераћевине:		
– резани дуван	9.643,92 дин/kg	8.588,65 дин/kg
– дуван за лулу	23.028,98 дин/kg	9.902,46 дин/kg
– дуван за жвакање		22.360,00 дин/kg
– бурмут		7.074,55 дин/kg

Нови износи минималне акцизе на дуванске пераћевине примењују се од 7. марта 2026. године.

Минимална акциза на цигарете у износу од **245,39 дин./пак.** која је објављена у „Службеном гласнику РС“, бр. 21/26 утврђена је на основу износа специфичне акцизе на цигарете која важи у периоду од **1. јануара до 30. јуна 2026. године** и која износи **106,90 дин./пак.** и пропорционалне акцизе по стопи од 33% на малопродајну цену цигарета.

Минимална акциза на цигарете утврђена је на следећи начин $(106,90 + (419,66 \times 0,33)) = 106,90 + 138,49 = 245,39$ дин./пак.

Правни основ за доношење *Одлуке о износима просечних пондерисаних малопродајних цена и минималних акциза за дуванске пераћевине* садржан је у члану 10. ст. 5. и 9. Закона, према којем Влада, на предлог министарства надлежног за послове финансија утврђује једном годишње, и то до 15. фебруара текуће године, износе просечне пондерисане малопродајне цене из става 5. овог члана у претходној календарској години, а износе минималне акцизе утврђује полугодишње, и то до 15. фебруара, односно до 31. јула текуће године.

Разлози за доношење ове одлуке садржани су у томе да се објављивањем износа просечне пондерисане малопродајне цене цигарета и дувана за пушење и

УТВРЂИВАЊЕ И ПЛАЋАЊЕ ПОРЕЗА НА ИМОВИНУ ЗА ОБВЕЗНИКЕ КОЈИ ВОДЕ ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ ЗА 2026. ГОДИНУ

Увод

Последње измене и допуне Закона о порезима на имовину (у даљем тексту: Закон) извршене су у „Службеном гласнику“, бр. 94/2024 и о њима смо писали у часопису „Привредни саветник“, бр. 20/2024 и 6/2025. У односу на те измене није било нових измена и допуна Закона, тако да се утврђивање и плаћање пореза на имовину за обвезнике који воде пословне књиге за 2026. годину врши на исти начин као и за 2025. годину.

1. Ко су обвезници који воде пословне књиге

Према одредби члана 4. став 5. Закона, обвезник који води пословне књиге је:

1) правно лице које води пословне књиге у складу са прописима Републике Србије (привредна друштва, задруге, банке, осигуравајућа друштва, установе, јавне службе, јавна предузећа, удружења грађана и сва друга правна лица, независно од тога на основу којег прописа су основана);

2) нерезидентно правно лице – за непокретности за које пореску обавезу испуњава огранак тог правног лица;

3) предузетник који води пословне књиге за имовину коју је евидентирао у својим пословним књигама, осим предузетника који порез на приход плаћа на паушално утврђени приход;

4) друго лице које води пословне књиге у складу са прописима Републике Србије (нпр., предузетник пољопривредник и предузетник друго лице – физичко лице обвезник ПДВ).

Међутим, кад нерезидентно правно лице **не обавља делатност** у Републици Србији преко огранка или другог организационог дела који се, у складу са законом којим се уређује опорезивање добити правних лица, сматра сталном пословном јединицом, који води пословне књиге у складу са законом којим се уређује рачуноводство у

Републици Србији, на права, коришћење или државину на непокретности на територији Републике Србије на које се порез на имовину плаћа у складу са чл. 2. и 2а Закона обавеза пореза на имовину утврђује се решењем на основу пореске пријаве на Обрасцу ППИ–2 (нпр., ако нерезидентно правно лице **има основано представништво** на територији Републике Србије, обавеза страног правног лица за непокретности утврђује се решењем).

Обвезник пореза на имовину је и отворени инвестициони фонд, односно алтернативни инвестициони фонд, који нема својство правног лица ако је:

– уписан у одговарајући регистар у складу са законом, и

– на непокретности на територији Републике Србије ималац права, корисник или држалац на које се порез на имовину плаћа.

Ови фондови су:

– *обвезници који воде пословне књиге* – кад пословне књиге воде у складу са прописима Републике Србије (па ће порез утврђивати самоопорезивањем);

– *обвезници који не воде пословне књиге* – кад пословне књиге не воде у складу са прописима Републике Србије (па ће им се порез утврђивати решењем).

2. Права на непокретности која су предмет пореза на имовину

Порез на имовину плаћа се на следећа права на непокретности:

1) **Право својине, односно на право својине на земљишту површине преко 10 ари.** Ово је најчешће опорезиво право, с тим да се на право својине на земљишту (без обзира на то да ли је реч о грађевинском, пољопривредном, шумском и др. земљишту) плаћа само ако је обвезник власник земљишта чија је површина преко 10 ари. Ако је површина земљишта преко 10 ари,

ПРИМЕР ОБРАЧУНА ПОРЕЗА И НАЧИНА ПОПУЊАВАЊА ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ КАДА ПОРЕСКА ОБАВЕЗА НАСТАНЕ/ПРЕСТАНЕ У ПРВОМ ТРОМЕСЕЧЈУ 2026. ГОДИНЕ

Према одредби члана 33в Закона о порезима на имовину (у даљем тексту: Закон), обвезник пореза на имовину дужан је да поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу (осим у случају настанка пореске обавезе за објекте у изградњи изграђеног конструктивног склопа преко 500m²), у року од 30 дана, за:

1) непокретност за коју настане пореска обавеза, рачунајући од дана настанка пореске обавезе;

2) непокретност за коју престане пореска обавеза, рачунајући од дана престанка пореске обавезе;

3) непокретност коју предузетник који води пословне књиге почне да евидентира у пословним књигама, рачунајући од дана евидентирања;

4) непокретност коју предузетник који води пословне књиге престане да евидентира у пословним књигама, рачунајући од дана престанка евидентирања;

5) непокретност у пословним књигама физичког лица које је изгубило својство предузетника који води пословне књиге (одјавом, по сили закона и др.), рачунајући од дана престанка тог својства;

6) непокретност за коју је обвезнику престало право на пореско ослобођење у складу са чланом 12. ст. 4. и 5. Закона, рачунајући од 184. дана од дана њеног уступања другом лицу ради остваривања прихода;

7) непокретност из члана 12. став 2. Закона за коју је обвезнику престало право на пореско ослобођење у складу са чланом 12. став 3. Закона, рачунајући од дана настанка пореске обавезе на непокретности за коју је пореска обавеза настала у пореској години;

8) непокретност за коју је обвезнику престало право на пореско ослобођење у складу са чланом 12. став 8. овог закона, рачунајући од ранијег од следећих дана: дана почетка коришћења, односно дана на који је обвезник престао да ту непокретност исказује као добро намењено даљој продаји;

9) објекат којем је измењена корисна површина, рачунајући од дана измене корисне површине.

Изузетно од наведеног, обвезник који води пословне књиге за имовину за коју је, у периоду од 1. јануара до

31. марта пореске године настала пореска обавеза или је дошло до друге промене из члана 33в Закона, пореску пријаву подноси у оквиру пријаве којом пријављује утврђени порез за пореску годину за све непокретности на територији исте јединице локалне самоуправе, или пријаву подноси након подношења те пријаве, до 31. марта пореске године.

I. ПРИМЕР НАБАВКЕ НЕПОКРЕТНОСТИ У ПРВОМ ТРОМЕСЕЧЈУ 2026. ГОДИНЕ

1. Постојеће непокретности на дан 31.12.2025. године

Привредно друштво на дан 31.12.2025. године, на територији исте локалне самоуправе, има право својине на следећим непокретностима:

– **изграђено грађевинско земљиште** површине 1.100m² (11 ари). Просечна цена m² за то земљиште утврђена је одлуком органа локалне самоуправе у висини од 25.000 динара;

– **изложбено-продајни објекат** корисне површине 200m². Просечна цена m² за то земљиште утврђена је одлуком органа локалне самоуправе у висини од 112.300 динара. 200m² је и површина земљишта под објектом – објекат је у једном нивоу;

– **складиште** површине 300m² чија је књиговодствена – садашња вредност на дан 31.12.2025. године 7.000.000 динара.

Оба објекта налазе се на наведеном грађевинском земљишту површине 1.100m². У пословним књигама обвезника посебно је евидентирана вредност земљишта и објеката.

2. Новонабављене непокретности у првом тромесечју 2026. године

Исти обвезник је 15. фебруара 2026. године набавио:

– **изграђено грађевинско земљиште** на територији исте локалне самоуправе површине 29 ари;

ПОВЕЗАНА ЛИЦА ЗА ПОТРЕБЕ ОБРАЧУНА ПОРЕЗА НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА И ПОРЕЗА НА НЕТО ПРИХОД ПРЕДУЗЕТНИКА ЗА 2025. ГОДИНУ

Први корак у примени пореских правила о трансферним ценама је идентификација лица (правних и физичких) која се за пореске потребе сматрају повезаним.

Дефиниција и критеријуми за утврђивање повезаности лица за потребе утврђивања пореза на добит правних лица дати су у **члану 59. ст. 2. до 7. Закона о порезу на добит правних лица** („Службени гласник РС“, бр. 25/01, . . . и 94/24 – у даљем тексту: **ЗПДПЛ**). Када је реч о предузетнику, повезаност других лица са тим обвезником утврђује се у складу са **чланом 36. Закона о порезу на доходак грађана** („Службени гласник РС“, бр. 24/01, . . . и 109/25 – у даљем тексту: **ЗПДГ**), који се ослања на дефиницију из члана 59. ЗПДПЛ у целини и незнатно је проширује.

Дефиниција повезаних лица дата је и у члану 9. пореских уговора које је Република Србија закључила са другим државама. Ипак, у овој дефиницији дати су само најосновнији услови за утврђивање повезаности, док се они детаљно разрађују у дефиницији датој у члану 59. ЗПДПЛ.

Критеријуми и правила за утврђивање повезаности за пореске потребе нису се мењали у односу на прошлу годину.

У току 2025. године Министарство финансија (у наставку: МФИН) није давало мишљења у вези са утврђивањем пореске повезаности обвезника са другим лицима која би заслуживала посебну пажњу, тј. евентуално дата нова мишљења била су у складу са претходним.

Скрећемо пажњу на то да се за потребе примене члана 59. ЗПДПЛ, Република Србија, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе не сматрају правним лицима у складу са чланом 616 ЗПДПЛ. На тај начин прописано је да нема повезаности између правних лица код којих Република Србија, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе имају учешће у власни-

штву (капиталу) или учешће у органима управљања, без обзира на износе тих учешћа, као и да нема повезаности између Републике Србије, аутономних покрајина или јединица локалних самоуправа са једне стране и правних лица код којих оне имају учешће у власништву (капиталу) или учешће у органима управљања, без обзира на износе тих учешћа, са друге стране. Међутим, ова правна лица која су основана од стране Републике Србије, аутономних покрајина, односно јединица локалне самоуправе могу имати повезана лица по неком другом основу (дакле, не по основу „државе“), о чему свакако пишемо у наставку.

1. УТВРЂИВАЊЕ ПОВЕЗАНОСТИ ПРАВНИХ ЛИЦА СА ДРУГИМ ЛИЦИМА

Критеријуми за утврђивање повезаности са обвезником у члану 59. ст. 2. до 6. ЗПДПЛ примењују се на сва лица, како на резидентна, тако и на нерезидентна, док се став 7. истог закона односи само на повезаност обвезника са нерезидентним правним лицима из јурисдикција са преференцијалним пореским системом.

У наставку дајемо објашњења дефиниције и критеријума уз одговарајуће примере.

1.1. Члан 59. ст. 2, 3. и 4. ЗПДПЛ

У члану 59. став 2. ЗПДПЛ дата је општа дефиниција повезаности:

„Лицем повезаним са обвезником сматра се оно физичко или правно лице у чијим се односима са обвезником јавља могућност контроле или значајнијег утицаја на пословне одлуке.“

Повезаност се може утврђивати у односима обвезника како са правним, тако и са физичким лицима. Другим речима, повезана лица са обвезником могу бити и правна и физичка лица.

УТВРЂИВАЊЕ И ИСКАЗИВАЊЕ КОРЕКЦИЈА ТРАНСФЕРНИХ ЦЕНА ПО ОСНОВУ ТРАНСАКЦИЈА СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА У ПОРЕСКОМ БИЛАНСУ

Законом о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/01, . . . и 94/24 – у даљем тексту: ЗПДПЛ) прописана је обавеза посебног приказивања прихода и расхода остварених из трансакција са повезаним лицима по трансферним ценама, као и по ценама које би се оствариле на тржишту таквих или сличних трансакција да се није радило о повезаним лицима, односно по принципу „ван дохвата руке“, при чему се, уопштено посматрано, разлика између те две цене, уколико се утврди да постоји, укључује у основицу за опорезивање.

Начин утврђивања и уношења корекција трансферних цена у порески биланс за 2025. годину исти је као и прошле године.

Редни бројеви Обрасца ПБ 1, односно Обрасца ПБ 2 на којима се уносе подаци по основу контролисаних трансакција и корекције трансферних цена нису се мењали у односу на претходну годину.

Не постоји јединствени систем утврђивања и укључивања корекција трансферних цена у порески биланс, већ се то, у зависности од врста трансакција са повезаним лицима, чини на неколико начина.

Утицај примене правила о трансферним ценама на порески биланс може се грубо поделити на потенцијалне корекције:

1. Прихода и расхода по основу **комерцијалних трансакција** (осим камата), попут набавке и продаје добара и услуга (на ред. бр. 57 Обрасца ПБ 1, односно на ред. бр. 50 Обрасца ПБ 2);

2. Прихода и расхода **финансијских трансакција**, односно по основу камата из зајмова/кредита (такође на ред. бр. 57 Обрасца ПБ 1¹, односно на ред. бр. 50 Обрасца ПБ 2);

3. По основу **капиталних добитака и губитака** од продаје капиталне имовине повезаним лицима (на ред. бр. 63 и 64 Обрасца ПБ 1, односно на ред. бр. 55 и 56 Обрасца ПБ 2);

4. По основу **пореске амортизације** за средства која подлежу обрачуна пореске амортизације и која су стечена од повезаних лица закључно са 31. децембром 2018. године, односно капитализована завршена накнадна улагања извршена од повезаних лица на средствима стеченим до 31. децембра 2018. године која не доводе до примене члана 106 ЗПДПЛ (на ред. бр. 21 Обрасца ПБ 1, односно на ред. бр. 22 Обрасца ПБ 2), односно применом „нових“ правила за средства која подлежу обрачуна пореске амортизације и додатна улагања на тим средствима, а која су стечена почев од 1. јануара 2019. године од повезаних лица (на ред. бр. 57 Обрасца ПБ 1, односно на ред. бр. 50 Обрасца ПБ 2);

5. По основу усклађивања расхода који се у целини не признају у пореске сврхе (**трошкови који нису документовани**, а које је обвезнику фактурисало повезано лице на ред. бр. 6; **поклони чији је прималац повезано лице** на ред. бр. 9; **затезне камате између повезаних лица** на ред. бр. 13 Обрасца ПБ 1; **трошкови који нису настали у сврхе обављања пословне делатности**, а које је обвезнику фактурисало повезано лице на ред. бр. 14 и **уговорне казне и пенали** које је обвезнику фактурисало повезано лице на ред. бр. 12 Обрасца ПБ 1).² Аналогне позиције наведене су у Обрасцу ПБ 2 (ред. бр. 7, 10, 14, 15 и 13).

Поред наведених позиција, обвезник који има трансакције са повезаним лицима исказује и податке на такозваним **позицијама информативног карактера** (од ред. бр. 51 до ред. бр. 56 Обрасца ПБ 1, односно од ред. бр. 44 до ред. бр. 49. Обрасца ПБ 2) који **не утичу** на износ пореске обавезе у пореском билансу.

¹ Корекција расхода по основу спречавања утајене капитализације уноси се на ред. бр. 58 Обрасца ПБ 1.

² У складу са чланом 20. ЗПДПЛ, сталној пословној јединици нерезидентног обвезника се у пореске сврхе не признају расходи по основу камата (и припадајући трошкови по основу зајма) и ауторских накнада (и сродних права и права индустријске својине) зарачунатих од стране њене нерезидентне централе.

ТРАНСФЕРНЕ ЦЕНЕ – ПОЈЕДНОСТАВЉЕНИ ПОСТУПАК ТЕСТИРАЊА УСЛУГА (ИЗМЕЂУ ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА) КОЈЕ ДОДАЈУ МАЛУ ВРЕДНОСТ

Предмет наше пажње у овом тексту биће могући, једноставнији, алтернативни поступак тестирања усклађености услуга које додају малу вредност и које једна или више чланица групе повезаних лица пружају другој или другим чланицама исте групације¹, са принципом „*ван дохвата руке*“.

За потребе овог чланка, ослонили смо се на следеће законске прописе који су у вези са утврђивањем, обрачуном и плаћањем пореза на добит у Републици Србији за 2025. годину, као и релевантне стручне смернице:

1. Закон о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/01, . . . и 94/24 – у даљем тексту: ЗПДПЛ);

2. Правилник о трансферним ценама и методама које се по принципу „*ван дохвата руке*“ примењују код утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима („Службени гласник РС“, бр. 61/13, . . . и 95/21 – у даљем тексту: Правилник о трансферним ценама);

3. Правилник о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 30/2015, . . . и 21/25 – у даљем тексту: Правилник о обрасцу ПДП);

4. Правилник о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 20/14, . . . и 97/21 – у даљем тексту: Правилник о обрасцу ПБ 1), и

5. Смернице ОЕЦД за примену правила о трансферним ценама за мултинационална предузећа и пореске управе (издате у јануару 2022. године – у даљем тексту: Смернице ОЕЦД²).

Сва лица која су у току 2025. године имала трансакције са повезаним лицима (у смислу члана 59. ЗПДПЛ) и која су обвезници пореза на добит у Републици Србији, имају обавезу (баш као и претходних година) да тестирају њихову усклађеност са принципом „*ван дохвата руке*“, тј. да утврде да ли су се такве трансакције извршиле по тржишним условима или нису и утврђене резултате анализа доставе Пореској управи Републике Србије (изузетак су трансакције за које се подноси извештај у скраћеном облику, у складу са ст. 3. и 4. члана 2. Правилника о трансферним ценама, а на основу члана 60. став 4. ЗПДПЛ), у роковима прописаним чланом 63. ЗПДПЛ.

У овом чланку пажњу посвећујемо **услугама које додају малу вредност**, а које једна или више чланица групе повезаних лица пружају другим чланицама. Повод за ову тему јесте алтернативни, једноставнији поступак тестирања њихове усклађености са принципом „*ван дохвата руке*“, на основу Смерница ОЕЦД.

Подсећамо на то да Република Србија, приликом уређивања и доношења својих прописа о трансферним ценама, између осталог, има у виду и све релевантне прописе и смернице ОЕЦД, што је и наведено у члану 61а ЗПДПЛ.

1. Услуге са становишта трансферних цена

Сведоци смо да је сектор услуга у привредама развијених земаља и земаља у развоју, последњих неколико деценија у експанзији. Развијају се нове врсте услуга, а већ постојеће се пружају у све већем обиму. Узрока за то је много и они нису предмет нашег излагања на овом месту. Исти трендови присутни су и у пословним односима између повезаних лица, било из разлога што је једно повезано лице специјализовано за пружање одређених услуга, па може ефективније и ефикасније да их пружи, било из неког другог разлога. На тај начин, услуге које једно лице пружа свом повезаном лицу, по-

¹ У овом контексту, под групацијом или групом подразумевамо сва лица која се сматрају повезаним у смислу члана 59. ЗПДПЛ.

² www.oecd.org/en/publications/oecd-transfer-pricing-guidelines-for-multinational-enterprises-and-tax-administrations-2022_0e655865-en.html

УТВРЂИВАЊЕ КОРЕКЦИЈЕ ЗА СТАЛНА СРЕДСТВА НАБАВЉЕНА ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ИСКАЗИВАЊЕ У ПОРЕСКОМ БИЛАНСУ ЗА 2025. ГОДИНУ

Правилником о трансферним ценама и методама које се по принципу „ван дохвата руке“ примењују код утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима („Службени гласник РС“, бр. 63/13, ... и 95/21 – у даљем тексту: Правилник) прописан је, почев од 2019. године, другачији начин укључивања у пореску основицу утврђене разлике између трансферне набавне цене сталног средства и његове цене утврђене применом принципа „ван дохвата руке“ када се стално средство, које подлеже обрачуна пореске амортизације у складу са чланом 106 Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/01, ... и 94/24 – у даљем тексту: ЗПДПЛ), набавља од повезаног лица, у односу на године које јој претходе.

Наиме, у складу са чланом 31. ст. 3. и 4. Правилника:

„Уколико обвезник набави од повезаног лица стално средство за које се амортизација утврђује у складу са чланом 106 Закона, у укупан износ корекције у том пореском периоду, као и у четири наредна пореска периода, укључује се износ од 20% утврђене разлике између трансферне набавне цене сталног средства и набавне цене сталног средства утврђене применом принципа „ван дохвата руке“.

Обвезник је дужан да у оквиру документације о трансферним ценама прикаже податак о укупној разлици између трансферне набавне цене сталног средства и набавне цене сталног средства утврђене применом принципа „ван дохвата руке“, и то у сваком пореском периоду у ком се корекција врши у складу са ставом 3. овог члана.“

Дакле, на овај начин за **стално средство** које подлеже обрачуна пореске амортизације у складу са чланом 106 ЗПДПЛ и **које је набављено од повезаног лица почев од 1. јануара 2019. године**, утврђена разлика између више трансферне набавне цене и његове цене утврђене применом принципа „ван дохвата руке“ која је **нижа**, уноси се као корекција основице за **порески период** у

којем је средство набављено, као и у четири наредна пореска периода, у износу од 20% те разлике, и то на **ред. бр. 57 Обрасца ПБ 1. Истовремено, обвезник обрачун амортизације за пореске сврхе врши на основицу коју чини трансферна набавна цена**, а не цена утврђена применом принципа „ван дохвата руке“ уз примену свих осталих правила обрачуна амортизације према члану 106 ЗПДПЛ.

Са друге стране, корекција основице за порез на добит за 2025. годину по основу завршених накнадних улагања у 2025. години која су обвезнику извршила повезана лица на сталној имовини стеченој до краја 2018. године (која се капитализују), где вредност тих накнадних улагања не доводи до преласка на примену члана 106 ЗПДПЛ приликом обрачуна амортизације која се признаје за пореске сврхе (дакле ради се о накнадним улагањима на средствима обухваћеним непрописаним обрасцем ОА-1, без обзира на вредност тих улагања, као и на средствима II–V амортизационе групе код којих вредност накнадних улагања није већа од 10% неотписане рачуноводствене вредности тих средстава на први дан пореског периода у којем су та накнадна улагања завршена), врши се **применом старих правила из члана 10а ЗПДПЛ** (преко позиције у пореском билансу која је резервисана за податак о износу обрачунате пореске амортизације на **ред. бр. 21 Обрасца ПБ 1**). О обрачуна пореске амортизације и амортизације која се признаје као расход за пореске сврхе за 2025. годину писали смо детаљно у **ПС 3и4/2026**.

На исти начин поступају и пословни субјекти који су обвезници састављања и подношења обрасца ПБ 2, с тим да утврђене податке исказују на одговарајућим пољима тог обрасца.

При томе, у оквиру извештаја о трансферним ценама приказује се **податак о укупној разлици** између трансферне набавне цене сталног средства и „тржишне“ набавне цене, и то у сваком пореском периоду у

МОГУЋНОСТ ПОДНОШЕЊА ИЗВЕШТАЈА О ТРАНСФЕРНИМ ЦЕНАМА У СКРАЋЕНОМ ОБЛИКУ

Чланом 60. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/01, . . . и 94/24 – у даљем тексту: ЗПДПЛ) и Правилником о трансферним ценама и методама које се по принципу „*ван дохвата руке*“ примењују код утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима („Службени гласник РС“, бр. 61/13, . . . и 95/21 – у даљем тексту: Правилник), дата је могућност да уместо детаљног извештаја о трансферним ценама, који садржи велики обим података, порески обвезник **за одређене трансакције** може надлежном пореском органу да поднесе извештај у скраћеном облику.

Услови за подношење извештаја о трансферним ценама у скраћеном облику нису мењани у односу на прошлу годину. Исто тако, начин састављања и достављања овог извештаја у свему је исти као и прошле године.

Исказивање података у пореском билансу информативног карактера врши се на исти начин као и прошле године, на истим редним бројевима тог обрасца.

У циљу утврђивања испуњености услова за подношење извештаја о трансферним ценама у скраћеном облику, поред камата по основу зајмова и кредита, прописано је и неукључивање ПДВ и датих, односно примљених аванса у вредност трансакција обвезника са повезаним лицем.

Могућност подношења извештаја о трансферним ценама у скраћеном облику прописана је и за правна лица и за предузетнике и сва објашњења и примери које дајемо у тексту односе се како на правна лица, тако и на предузетнике.

1. Услови за подношење извештаја о трансферним ценама у скраћеном облику

У складу са чланом 2. Правилника, **извештај у скраћеном облику** порески обвезник може да поднесе

за трансакције са повезаним лицима, **осим за зајмове и кредите**, које испуњавају један од следећа два услова:

1) да је трансакција са повезаним лицем **једнократна** у години за коју се подноси порески биланс и да њена вредност није већа од вредности промета за коју је законом који уређује порез на додату вредност прописана обавеза евидентирања за порез на додату вредност;

2) да **укупна вредност трансакција са једним повезаним лицем** у току године за коју се подноси порески биланс није већа од вредности промета за коју је законом који уређује порез на додату вредност прописана обавеза евидентирања за порез на додату вредност.

Извештај у скраћеном облику подноси се за све трансакције, **осим за зајмове и кредите**, које испуњавају један од претходна два услова, и садржи податке о свакој од ових трансакција, а нарочито:

- 1) опис трансакције;
- 2) вредност трансакције;
- 3) повезано лице са којим је трансакција извршена.

Дакле, обвезник, **осим за зајмове и кредите**, може да за једнократне трансакције са одређеним повезаним лицем чија вредност у 2025. години није већа од 8.000.000 динара, као и за трансакције са одређеним повезаним лицем чија укупна вредност у 2025. години није већа од 8.000.000 динара, извештај о трансферним ценама пореском органу достави у скраћеном облику. Гранична вредност од 8.000.000 динара не укључује камате по основу зајмова и кредита, авансе и ПДВ.

Иако се у Правилнику код претходно наведених услова користи термин „година“, у члану 60. став 4. ЗПДПЛ јасно је назначено да је реч, заправо, о пореском периоду, па је испуњеност претходних услова за подношење извештаја у скраћеном облику потребно разматрати на нивоу сваког пореског периода посебно.

БЕСКАМАТНЕ ПОЗАЈМИЦЕ ИЗМЕЂУ ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА (ОСВРТ НА МИШЉЕЊЕ МФИН БР. 011-00-805/2022-04 ОД 31.1.2023. ГОД.)

1. Увод

Честе ситуације у пракси су „бескалатне“ позајмице између лица која се сматрају повезаним у смислу члана 59. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/01, . . . и 94/24 – у даљем тексту: ЗПДПЛ). Потреба за одржавањем ликвидности, за финансирањем одређених улагања и сл., само су неки од разлога позајмљивања средстава од повезаних лица. Могућност да се средства прибаве по једноставнијем и бржем поступку, већа флексибилност у враћању или чак могућност да и не буду враћена, финансирање по каматној стопи која је нижа од тржишне, чести су разлози прибегавању финансирању од стране повезаних лица, на уштрб финансирању од стране банака и неких других кредитора као неповезаних лица. У одређеним ситуацијама може се и поставити питање да ли су бескалатне позајмице уопште позајмице или је реч, заправо, о доприносу власника капитала пословном субјекту којем су средства дозначена.

Циљ овога чланка није анализа свих ситуација по основу трансакција бескалатних позајмица између повезаних лица. Његов повод је, између осталог, мишљење МФИН, бр. 011-00-805/2022-04 од 31.01.2023. године, које смо објавили у ПС 6/2023 и за које сматрамо да је дискутабилно, што ћемо покушати да објаснимо у наставку. Мишљење се односи на признавање расхода од камата путем укамаћења дисконта по основу бескалатне позајмице коју је нерезидентно матично правно лице дало резидентном правном лицу које примењује пуне МСФИ (мада нема разлика у односу на ситуацију да се ради о лицу које примењује МСФИ за МСП, или Правилник за микро и друга правна лица¹). Одређене делове тог мишљења наводимо у наставку:

„Међутим, уколико је конкретни зајам уговорен по нешто другачијој каматној стопи – вишој или нижој него што је тржишна каматна стопа у конкретним околностима – зајмодавац и зајмопримац су (у великом броју случајева) дужни да методом ефективне каматне стопе, примењујући тржишну уместо уговорене каматне стопе, прерачунају дисконтовану вредност датог, односно добијеног зајма – и по тој фер вредности признају средство, односно обавезу, а разлику евидентирају као добитак или губитак.

Посебно указујемо да уколико је зајам између повезаних правних лица под заједничком контролом (што је случај из предметног питања), односно између зависног правног лица и власника (физичког лица или матичног правног лица) – тај добитак или губитак настао као разлика између обрачунате фер вредности и номиналне трансакционе вредности суштински представља допринос власника или расподелу власницима. У том случају, независно од уговореног плана отплате, и зајмодавац и зајмопримац евидентирају приходе, односно расходе од камате применом ефективне каматне стопе – развојем дисконта по тржишној каматној стопи – чиме ће се обрачуната (уместо уговорене) главница укамаћивати до износа који стварно треба да се отплати.

Дакле, имајући у виду све наведено, мишљења смо да је у конкретном случају Порески обвезник поступио исправно са рачуноводственог аспекта и са становишта примене релевантних МСФИ, с обзиром да је на основном рачуну обавеза по основу добијеног Зајма, исказан Зајам у висини номиналне вредности истог, док је обрачунати дисконт признат на корективном рачуну као умањење основног рачуна Зајма. Такође, обавезе по основу Зајма накнадно су одмеравање по амортизованој вредности, тако што је укупно обрачунати дисконт амортизован и исказан у пословним књигама Пореског обвезника на терет расхода од камата у свакој пословној години...

¹ Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Службени гласник РС“, бр. 89/20).

УТАЊЕНА КАПИТАЛИЗАЦИЈА И ОБРАЧУН КАМАТА „ВАН ДОХВАТА РУКЕ“

У овом чланку бавимо се специфичностима утврђивања цена „ван дохвата руке“ код зајмова и кредита између повезаних правних лица у складу са српским пореским законодавством.

На почетку чланка дат је преглед каматних стопа „ван дохвата руке“ које је утврдио Министар финансија.

Каматне стопе „ван дохвата руке“ које је утврдио Министар финансија

	2025. год.	2024. год.	2023. год.
ЗА ПОРЕСКЕ ОБВЕЗНИКЕ (СЕМ БАНАКА И ДАВАЛАЦА ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА)			
Краткорочни кредити у RSD	8,01%	7,57%	3,88%
Дугорочни кредити у RSD	8,24%	8,30%	4,74%
Краткорочни кредити у EUR и динарски кредити индексирани у EUR	6,41%	6,12%	2,98%
Дугорочни кредити у EUR и динарски кредити индексирани у EUR	6,79%	6,23%	3,22%
Краткорочни кредити у CHF и динарски кредити индексирани у CHF	није објављена	није објављена	није објављена
Дугорочни кредити у CHF и динарски кредити индексирани у CHF	7,50%	7,54%	7,84%
Краткорочни кредити у USD и динарски кредити индексирани у USD	8,31%	8,20%	3,18%
Дугорочни кредити у USD и динарски кредити индексирани у USD	3,40%	4,25%	4,28%
ЗА БАНКЕ И ДАВАОЦЕ ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА			
Краткорочни кредити у RSD	3,92%	5,02%	1,48%
Дугорочни кредити у RSD	0,81%	5,16%	4,47%
Кредити у EUR и динарски кредити индексирани у EUR	4,59%	4,31%	3,25%
Кредити у USD и динарски кредити индексирани у USD	5,26%	5,02%	4,43%
Кредити у CHF и динарски кредити индексирани у CHF	2,75%	2,80%	2,63%
Кредити у SEK и динарски кредити индексирани у SEK	4,09%	4,19%	3,70%
Кредити у RUB и динарски кредити индексирани у RUB	3,25%	2,42%	1,91%
Кредити у GBP и динарски кредити индексирани у GBP	1,71%	1,88%	1,88%
Кредити у CNY и динарски кредити индексирани у CNY	није објављена	4,55%	4,01%

Наведене каматне стопе примењују се и на зајмове између повезаних лица.

МЕТОДА ТРАНСАКЦИОНЕ НЕТО МАРЖЕ (ТНМ)

1. Увод у методе за тестирање усклађености трансферних са тржишним ценама

Једна од важних активности у процесу анализе усклађености трансферних са тржишним ценама јесте и избор и примена методе за анализу. То је један од главних корака, јер се на основу изабране методе утврђују цене, односно вредности трансакција у складу са принципом „ван дохвата руке“ које се пореде са исказаним расходи-ма, приходима или резултатима пословања и утврђује евентуална разлика за коју се коригује пореска основица пореског обвезника.

Избору адекватне методе за анализу усклађености трансферних са тржишним ценама претходи функционална анализа и сагледавање свих значајних фактора и околности у контролисаним трансакцијама, што ће утицати на одређивање (потенцијално) упоредивих неконтролисаних трансакција на основу којих се утврђују тржишне цене.

Чланом 61. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/01, ... и 94/24 – у даљем тексту: ЗПДПЛ), прописано је да, приликом утврђивања тржишних цена, порески обвезници могу користити следеће методе:

- методу упоредиве цене на тржишту;
- методу цене коштања увећане за уобичајену зараду;
- методу препродајне цене;
- **методу трансакционе нето марже** (у даљем тексту: метода ТНМ);
- методу поделе добити, и
- било коју другу методу којом је могуће утврдити цену трансакције по принципу „ван дохвата руке“, под условом да примена претходно наведених метода није могућа, или да је ова друга метода примеренија околностима случаја од претходно наведених метода.

Приликом утврђивања цене трансакције по принципу „ван дохвата руке“ **користи се она метода која највише одговара околностима случаја**, при чему је могуће користити и комбинацију више метода, уколико је то потребно.

Сам избор методе заснива се на анализи чињеница, при чему је, у складу са чланом 10. *Правилника о трансферним ценама и методама које се по принципу „ван дохвата руке“ примењују код утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима* („Службени гласник РС“, бр. 61/13, ... и 95/21 – у даљем тексту: Правилник о трансферним ценама), потребно сагледати:

- 1) природу трансакција које су предмет анализе;
- 2) доступност и поузданост података за анализу;
- 3) степен упоредивости између трансакција обављених по трансферним ценама са трансакцијама које се обављају са или између неповезаних лица када се ове трансакције користе за проверу усклађености трансферних цена обвезника са ценама утврђеним по принципу „ван дохвата руке“;
- 4) примереност коришћења финансијских података неповезаних лица за анализу усклађености трансферних цена по појединим врстама трансакција које обвезник обавља са повезаним лицима;
- 5) природу и поузданост претпоставки.

Претходно наведено у складу је и са *Смерницама ОЕЦД за примену правила о трансферним ценама за мултинационална предузећа и пореске управе*¹ (у даљем тексту: *Смернице ОЕЦД*).

Према нашим сазнањима, имајући у виду врсте и обим трансакција између повезаних лица, те одређене околности које ограничавају примену појединих могућих метода анализе трансферних цена, у пракси се у

¹ Енг. *OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations 2022* (издање из јануара 2022. године)

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О КОНТРОЛИСАНИМ ТРАНСАКЦИЈАМА МЕЂУНАРОДНЕ ГРУПЕ ПОВЕЗАНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА – „СВC REPORT“ – ЗА 2025. ГОДИНУ

Годишњи извештај о контролисаним трансакцијама међународне групе повезаних правних лица (у наставку: Годишњи извештај) представља својеврстан преглед свих чланица међународне групе, груписаних према пореској јурисдикцији у којој се налазе, као и остварених прихода, резултата пословања и вредности коришћене имовине те групе по тим јурисдикцијама. Обавезу састављања и подношења тог извештаја Пореској управи Републике Србије има резидентни обвезник пореза на добит правних лица који се сматра крајњим матичним правним лицем те међународне групе повезаних правних лица, у складу са чланом 61в Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/01, . . . и 94/24 – у наставку: ЗПДПЛ), уколико су испуњени одређени услови, о чему пишемо у наставку. Рок за подношење Годишњег извештаја за 2025. годину надлежном пореском органу Републике Србије је 12 месеци од истека наведене године (дакле, рок је крај 2026. године)¹.

Услови, начин подношења и изглед обрасца Годишњег извештаја ближе су уређени Правилником о трансферним ценама и методама које се по принципу „ван дохвата руке“ примењују код утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима („Службени гласник РС“, бр. 61/13, . . . и 95/21 – у наставку: Правилник о трансферним ценама). Тако:

1. Чланом 3. став 1. тачка 6) Правилника о трансферним ценама прописано је да у Извештају о трансферним ценама (потпуни извештај, а не извештај у скраћеној форми), у делу који се односи на анализу групе повезаних лица којој обвезник припада, **резидентни порески обвезник (правно лице) даје информацију да ли је члан међународне групе повезаних правних**

лица и ако јесте, да ли се сматра крајњим матичним правним лицем те групе. Ако јесте члан међународне групе повезаних правних лица, али се не сматра крајњим матичним правним лицем те групе, он мора да наведе које се лице сматра крајњим матичним правним лицем те групе (да пружи информације о идентитету и држави резидентности, што, по нашем мишљењу, најмање укључује назив и правну форму матичног правног лица које је крајњи власник међународне групе, матични и/или порески број тог матичног правног лица, седиште и државу чији је резидент то матично правно лице). Ове информације Пореској управи Републике Србије достављају сва резидентна правна лица која су обвезници пореза на добит у Републици Србији и која састављају Извештај о трансферним ценама у потпуном облику, тј. ова обавеза не односи се на оне који састављају Извештај у скраћеном облику, јер је структура Извештаја у скраћеном облику посебно уређена чланом 2. ст. 3. и 4. Правилника о трансферним ценама;

2. Чл. 32. и 33. Правилника о трансферним ценама ближе су уређени услови, начин подношења Годишњег извештаја и сам изглед обрасца тог извештаја. Обавезу састављања и подношења Годишњег извештаја на прописаном обрасцу, тј. Обрасцу „СвС“ надлежном пореском органу Републике Србије, има искључиво правно лице које се сматра крајњим матичним правним лицем међународне групе повезаних правних лица, а које је резидент и обвезник пореза на добит правних лица у Републици Србији, уколико је испуњен одређен финансијски критеријум, о чему пишемо у наставку.

Наглашавамо, правна лица за која се сматра да су матична правна лица међународне групе и која нису резиденти Републике Србије (правна лица основана ван територије Републике Србије и она којима место стварне управе и контроле није у Републици Србији), немају никакву обавезу подношења Годишњег извештаја пореским органима Републике Србије, нити такву обавезу имају

¹ Уколико је пословна година различита од календарске, рок је 12 месеци од краја пословне године за коју се Годишњи извештај доставља.

ИЗВЕШТАВАЊЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА И АМБАЛАЖА)

Накнаде за коришћење јавних добара у области заштите животне средине уређују се Законом о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС“, бр. 95/18, . . . и 109/25 – у даљем тексту: Закон о накнадама).

Влада Републике Србије овлашћена је да објављује усклађене динарске износе пореза утврђене Законом о накнадама. Усклађени износи пореза који се примењују у 2025. години објављени су у „Службеном гласнику РС“, бр. 99/24. Усклађени износи који се односе на 2026. годину објављени су у „Службеном гласнику РС“, бр. 118/25.

Међу овим накнадама, најзначајније су накнаде које се односе на производе који после употребе постају посебни токови отпада и на амбалажу.

1. Накнада за посебне токове отпада

Обвезник накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада је произвођач, односно увозник тих производа који те производе ставља на тржиште у Републици Србији или их користи као крајњи потрошач. Међутим, физичко лице које производе који после употребе постају посебни токови отпада увози за сопствене потребе није обвезник накнаде, осим када увози возила категорије M1, N1, L2 и L6 (у складу са прописима који уређују безбедност саобраћаја на путевима).

Списак производа који спадају у производе који после употребе постају посебни токови отпада, дат је у члану 140. став 3. Закона о накнадама

Посебни токови отпада дефинисани су у Закону о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 109/25).

Посебни токови отпада јесу они за чије је управљање потребно прописати посебне мере које се односе на сакупљање, транспорт, складиштење, односно третман (истрошене батерије и акумулатори, отпадна уља, отпадне

гуме, отпад од електричних и електронских производа, отпадне флуоресцентне цеви које садрже живу, отпадна жива, живина једињења и отпад који садржи живу, РСВ и РСВ отпад, POPs отпад, отпад који садржи азбест, отпадна возила, медицински отпад, фармацеутски отпад, отпад из производње титан диоксида, амбалажа и амбалажни отпад, отпад од грађења и рушења, отпадни муљ из постројења за пречишћавање отпадних вода).

Уредбом о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњем извештају, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнаде, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде („Службени гласник РС“, бр. 54/10, . . . и 77/21 – у даљем тексту: Уредба), раније су били уређени производи који после употребе постају посебни токови отпада, образац дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начин и рокове достављања годишњег извештаја, обвезнике плаћања накнаде, критеријуме за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде.

Даном почетка примене Закона о накнадама, односно од 1. јануара 2019. године престале су да важе одредбе Уредбе, осим члана 4. којим је **уређено вођење евиденције и извештавање**.

Према томе, годишњи извештај, кога достављају обвезници Агенцији за заштиту животне средине (у даљем тексту: Агенција), саставља се на исти начин и по основу истих прописа који су важили пре доношења Закона, тј. у складу са Уредбом.

Законом о изменама и допунама прописано да ће министар у чијој су надлежности послови заштите животне средине прописати садржину обрасца дневне евиденције и годишњег извештаја, као и начин доста-

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2025. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	28/25	148.440,00	100,0	107.476,00	99,2
Фебруар (Укупно)	38/25	142.908,00	96,3	103.519,00	96,3
Март (Укупно)	45/25	148.652,00	104,0	108.013,00	104,3
Април (Укупно)	56/25	150.777,00	101,4	109.272,00	101,2
Мај (Укупно)	66/25	148.930,00	98,8	107.705,00	98,6
Јун (Укупно)	76/25	147.947,00	99,3	107.075,00	99,4
Јул (Укупно)	83/25	150.646,00	101,8	109.071,00	101,9
Август (Укупно)	93/25	146.026,00	96,9	105.590,00	96,8
Септембар (Укупно)	105/25	150.947,00	103,4	109.147,00	103,4
Октобар (Укупно)	118/25	153.153,00	101,5	110.670,00	101,4
Новембар (Укупно)	8/26	154.772,00	101,1	111.987,00	101,2
Децембар	19/26	169.921,00	109,8	124.089,00	110,8

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада (БМЗ) виша од најниже основице, доприноси се обрачунавају на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлот оброка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прековремени рад.

Минимална зарада за период **јануар–децембар 2026. године**, утврђена је у нето износу од **371 динар** по радном часу и примењује се за исплате од 1. јануара 2026. године закључно са 31. децембром 2026. године.

Нови износ минималне зараде од 371,00 динар нето по радном сату, примењује се на све исплате минималне зараде које се буду вршиле почев од 1. јануара 2026. године, без обзира на месец за који се врши исплата.

Минимална зарада за период јануар–децембар 2026. године

Ред. бр.	Месец 2026.	Број радних сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Фебруар	160	59.360,00	79.797,29
2	Мај, Август и Новембар	168	62.328,00	84.031,24
3	Јануар, Март, Април, Јун, Септембар и Октобар	176	65.296,00	88.265,19
4	Јул и Децембар	184	68.264,00	92.499,14

СНИМЦИ СЕМИНАРА И КУРСЕВА ДОСТУПНИ СУ НА НАШЕМ ВЕБ САЈТУ

Обавештавамо Вас да путем наше интернет странице <https://www.privsav.rs/> у одељку **Е-продавница/Снимци семинара и курсева** можете купити право на гледање снимака актуелних семинара и курсева у организацији Привредног саветника.

Куповином права на гледање снимка семинара или курса стичете овлашћење да одабрани семинар/курс гледате у периоду од 7 узастопних дана.

Период од 7 дана започиње тренутком одобравања регистрације на Zoom платформи путем које се снимци емитују.

По извршеној регистрацији, наша служба претплате ће извршити верификацију Ваших података и проследити Вам упутство за плаћање. Преглед доступних семинара и курсева дат је у табели у наставку.

Ред. бр.	Назив семинара / курса	Цена за претплатнике*	Цена за непретплатнике*
1	Утврђивање пореза на имовину за 2026. годину	9.000	15.000
2	Састављање и достављање редовног годишњег финансијског извештаја и обрачун пореза на добит за 2025. годину	Бесплатно**	15.000
3	Примена Закона о електронским отпремницама	9.000	15.000
4	Курс – Практична обука за електронско евидентирање обрачуна ПДВ и претходног пореза (18 часова)	30.000	30.000
5	Порез на добит по одбитку и ПДВ аспекти опорезивања нерезидентних правних лица	9.000	15.000
6	Порески и рачуноводствени аспект датих и примљених аванса	9.000	15.000
7	ПДВ аспекти промета добара и услуга из области грађевинарства	9.000	15.000
8	Измене и допуне сета пореских прописа	Бесплатно**	15.000
9	Контрола девизног пословања резидената и нерезидената	9.000	15.000
10	Примена МСФИ 9, МСФИ 15 и МСФИ 16 приликом састављања финансијских извештаја	9.600	18.000
11	Рачуноводствено евидентирање основних средстава – некретнина, постројења, опреме и инвестиционих некретнина	9.000	15.000
12	Обавезе рачуновођа у области спречавања прања новца и новине у евиденцији стварних власника	9.000	15.000
13	Електронско архивирање	Бесплатно**	15.000
14	Трансферне цене	9.000	15.000
15	Курс – Практична обука за обрачун зарада, накнада зарада и осталих личних примања (40 часова)	48.000	48.000
16	Курс – Рачуноводство привредних друштава и предузетника (84 часа)	27.500	27.500
17	Курс – Рачуноводство привредних друштва и предузетника са књигама (84 часа)	40.000	40.000

* цене су исказане са урачунатим ПДВ

** снимци семинара који су бесплатни за претплатнике налазе се у претплатничком делу сајта www.privsav.rs у секцији „За преузимање“

АКТУЕЛНО ИЗДАЊЕ ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА

Др Ратомир Ђировић

ПРИРУЧНИК ЗА ПРИМЕНУ МСФИ 9, МСФИ 15 И МСФИ 16

- са примерима књижења и моделом Правилника о
рачуноводственим политикама у складу МСФИ -

Београд, новембар 2022.

Приручник садржи детаљна објашњења примене три нова и најсложенија Међународна стандарда финансијског извештавања МСФИ 9 – Финансијски инструменти, МСФИ 15 – Приходи од уговора са купцима и МСФИ 16 – Лизинг.

МСФИ 9 и МСФИ 15 примењују се у Републици Србији од 2020. године а МСФИ 16 од 2021. године. Примена ових стандарда међусобно је повезана, тако да субјекти који примењују пуне МСФИ морају детаљно да познају захтеве који су прописани овим стандардима.

Ови стандарди настали су као одговор рачуноводствене професије на светску економску кризу из 2007. године и садрже нова решења која треба да допринесу реалнијем исказивању финансијског резултата и финансијског положаја привредних субјеката.

МСФИ 9 прописује нову и једноставнију класификацију финансијских инструмената, уводи нове моделе признавања очекиваних кредитних губитака за финансијске инструменте, потраживања од купаца, средства по основу уговора и финансијски лизинг. Овај стандард поједностављује примену рачуноводства хеџинга (заштите) и проширује спектре ситуација на које се може применити рачуноводство заштите. Циљ новина које доноси МСФИ 9 у односу на ранији МРС 39 је да се поједностави финансијско извештавање применом јасног и лакшег начина класификације

финансијских инструмената, уклањањем прага за признавање кредитних губитака и промене захтева за рачуноводство заштите.

МСФИ 15 садржи детаљна правила за признавање прихода када се добра и услуге преносе на купца у току одређеног временског периода и/или у одређеном тренутку времена. За утврђивање прихода овај стандард прописује јединствен **модел у пет корака** заснован на принципима који се примењују на све уговоре са купцима који су у делуокругу тог стандарда. Уређује и признавање трошкова који настају у вези са закључивањем и извршавањем уговора о продаји од стране продавца. Овај стандард доноси значајне новине приликом утврђивања прихода у делатностима које имају уговоре са различитим обавезама извршења (нпр. телекомуникационе компаније) и уговоре који обухватају више периода испуњавања обавеза према купцима (нпр. грађевинске, индустријске, пољопривредне и друге производне компаније), начин утврђивања прихода је знатно другачији у односу на раније примењиване стандарде.

МСФИ 16 прописује принципе за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање лизинга (закупа). Циљ је да се у финансијским извештајима даваоца и корисника лизинга обезбеде релевантни подаци на начин који верно представља трансакције лизинга. Из аспекта корисника лизинга, финансијски и пословни лизинг третира се на исти начин, тако што се имовина са правом коришћења исказује као имовина корисника лизинга која подлеже амортизацији а укупна обавеза коју ће корисник лизинга плаћати за период закупа исказује се као обавеза у Билансу стања. Примена овог стандарда значајно мења структуру прихода и расхода у Билансу успеха и финансијски положај у Билансу стања корисника лизинга, што корисницима финансијских извештаја пружа релевантне податке за оцену профитабилности и бонитета субјеката који примењују тај стандард.

Обим: 416 страна

Цена: 9.900 динара са ПДВ